

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029

portefeuillehouder: Linda van den Beucken

datum vergadering: 1 juli 2025

zaaknummer: 411563

Samenvatting

Middels dit voorstel wordt het Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 inclusief begroting 2025 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit beleidsplan beschrijft hoe gemeente Beesel de komende jaren armoede gaat voorkomen en bestrijden. Het dient als leidraad voor alle betrokken partijen, waaronder de inwoners, de gemeentelijke diensten, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden.

Voorstel

Te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 inclusief begroting 2025 (zie bijlagen 1 en 2).
2. Kennis te nemen van het advies van de Adviescommissie Sociaal Domein (bijlage 3).
3. In te stemmen met het Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 inclusief begroting 2025.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

Het huidige armoedebeleid Meedoen naar Vermogen (2020) diende herijkt te worden om beter aan te sluiten bij de recente maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van armoede. Sinds de implementatie van het vorige armoedebeleid zijn er significante veranderingen opgetreden in de sociale en economische context, zoals de coronacrisis, inflatie, stijgende woonlasten en energiekosten en het feit dat de ernst van de armoede onder de bevolking toe is genomen. Daarnaast hebben moties van de gemeenteraad geleid tot een herziening van het oude beleid.

2. Doelstelling

De gemeente Beesel zet in op een gezonde, levendige samenleving, waarin inwoners een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven ervaren. De inwoner staat centraal en we leveren vanuit het armoedebeleid een bijdrage aan de zelf- en samenredzaamheid van de inwoner.

Hoofddoel nieuwe armoedebeleid:

In Beesel zijn inwoners financieel zelfredzaam en doen naar vermogen mee in de samenleving. Concreter vertalen we dit naar het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden en het stimuleren financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie. Het realiseren hiervan draagt bij aan Inkomenszekerheid (één van de pijlers van bestaanszekerheid). Inkomenszekerheid betekent zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen.

3. Uitgangssituatie

2,1% van de inwoners van de gemeente Beesel waren in 2023 volgens de nieuwe meetmethode van het CBS arm. 3,4% van de minderjarige kinderen in gemeente Beesel groeiden op in armoede. Deze cijfers liggen onder de landelijke gemiddelden.

Gemeente Beesel heeft op regionale schaal een hoog percentage langdurige minimahuishoudens tot 120% Wettelijk sociaal minimum (Wsm) in vergelijking met overige regiogemeenten.

4. Rol gemeente

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een veilig vangnet te bieden aan de meest kwetsbare inwoners. Dit vangnet is van belang voor het verbeteren van de leefsituatie en het toekomstperspectief van mensen die die te maken hebben met armoede en schulden, financiële problemen en/of beperkte financiële zelfredzaamheid hebben. Daarnaast heeft de gemeente de taak en het belang om inwoners die in armoede leven te stimuleren zoveel mogelijk zelfstandig in hun levensonderhoud te voorzien en hun sociaal economische status te verbeteren. Dit draagt bij aan het mee kunnen doen in de samenleving, mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven.

5. Toelichting

Het nieuwe Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 beschrijft hoe gemeente Beesel de komende jaren armoede gaat voorkomen en bestrijden. Het dient als leidraad voor alle betrokken partijen, waaronder de inwoners, de gemeentelijke diensten, samenwerkingspartners en andere belanghebbenden.

Argumenten:

1. In lijn met de Kadernota Sociaal Domein en het Beleidsplan Schulddienstverlening 2024-2027 wordt er in het nieuwe armoedebeleid nadruk gelegd op preventie en vroegsignalering. Dit heeft als doel te voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen en om tijdig hulp te bieden aan degenen die risico lopen.
2. Het nieuwe armoedebeleid omvat naast preventie en vroegsignalering diverse activiteiten zoals inkomensondersteuning, toegang tot goede dienstverlening, nazorg, communicatie en lokale minimaregelingen om armoede effectief te bestrijden en bij te dragen aan het stimuleren van financiële zelfredzaamheid en (arbeids)participatie.
3. Er wordt integraal gewerkt met interne en externe samenwerkingspartners.
4. Het nieuwe armoedebeleid borduurt voort op het huidige armoedebeleid Meedoen naar vermogen.
We behouden en bestendigen in het nieuwe beleid de elementen die goed zijn en het effect hebben dat het armoedebeleid ervoor zorgt dat werken blijft lonen en inwoners (extra) bestedingsruimte hebben om een financiële zelfredzaamheid te bereiken en behouden. De afgelopen jaren zijn de volgende voorzieningen structureel toegevoegd aan ons ondersteuningsaanbod; het Uitgiftepunt Voedselbank, MenstruatieproductenUitgiftePunten (MUP's), Babystartpakketten en de VoorzieningenWijzer. Middels het actief communiceren over de recent aangeschafte VoorzieningenWijzer dragen we bij aan het vergroten van het bereik van het armoedebeleid en specifiek de lokale minimaregelingen. Er worden verbindingen gelegd met aanpalende projecten zoals Kansrijke Start (babystartpakketten) en de Dorpendeal. Beiden richten zich op het verbeteren van de bestaanszekerheid en leefbaarheid van onze (kwetsbare) inwoners. Dit is in lijn met de doelstelling van het armoedebeleid.
5. Het nieuwe armoedebeleid sluit aan bij de moties Individuele Inkomenstoelage (150) en minimaregelingen (679) van de gemeenteraad. De individuele inkomenstoelage is verhoogd naar een regionaal niveau en het bereik van de Participatieregeling Volwassen (voorheen minimaregeling) wordt omhoog gebracht naar het landelijk gemiddelde.
6. De inkomensgrens voor de minimaregelingen blijft behouden op 120% Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Op dit inkomensniveau bieden de lokale gemeentelijke minimaregelingen al extra bestedingsruimte voor inwoners, bovenop de landelijke toeslagen en loont het om te werken. In het licht van de toekomstige krappe gemeentefinanciën handhaven we de grens van 120% Wsm en is verruiming naar 130% Wsm niet noodzakelijk voor inwoners met een laag inkomen om rond te komen.
7. De effecten en resultaten van het armoedebeleid worden structureel kwalitatief en kwantitatief gemonitord.

6. Visie Blij in Beesel

Het uitvoeren van het Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 draagt bij aan de visie Blij in Beesel.

7. Integrale afstemming

De adviescommissie Sociaal Domein adviseert positief ten aanzien van het voorliggende beleidsplan Armoedebestrijding (zie bijlage 3).

a. Financieel

In het nieuwe armoedebelief zijn twee wijzigingen verwerkt welke financiële gevolgen hebben. In de volgende tabel wordt dit schematisch weergegeven. Voor de totale begroting 2025 zie bijlage 2.

Regeling	Huidige budget	Wijziging		Nieuw budget
		Basis	Plus	
Individuele Inkomens toeslag	€ 30.000	+ 13.500	+ 16.000	€ 43.500
Participatieregeling Volwassenen	€ 12.000	+ 20.250	+ 29.500	€ 32.250
Totaal	€ 42.000	+ 33.750	+ 45.500	€ 75.750

Individuele inkomens toeslag

De bedragen voor de drie verschillende huishoudtype (Alleenstaande, Alleenstaande ouder en Gehuwden) van de individuele inkomens toeslag zijn opgehoogd naar regionaal niveau. Het regionaal niveau heeft een bepaalde bandbreedte (van basis tot plus) per huishoudtype. De bandbreedte is gebaseerd op gemiddelde bedragen in de regio Noord Limburg, de omvang van de gemeenten en de toegepaste inkomensgrenzen.

Bandbreedte (basis-plus) per huishoudtype in de regio: Alleenstaande €450-475, Alleenstaande ouder €580-615, Gehuwden €640-680. In het licht van onze toekomstige krappe gemeentefinanciën verhogen we de individuele inkomens toeslag naar het basisniveau.

Alleenstaande	€450
Alleenstaande ouder	€580
Gehuwden	€640

Participatieregeling Volwassenen

De Participatieregeling volwassenen (voorheen minimaregeling) wordt jaarlijks eenmalig aan bijstandsgerechtigden ambtshalve toegekend en uitbetaald. De overige huishoudens tot 120% Wsm met een vermogen binnen de vermogensgrens kunnen op declaratiebasis aanspraak maken op deze regeling. De basisvariant bestaat uit het historisch gemiddeld geclaimde bedrag van € 125 per persoon. De plusvariant is het huidige maximale bedrag van € 175 per persoon. Ook voor deze regeling gaan we in het licht van onze toekomstige krappe gemeentefinanciën uit van het jaarlijks ambtshalve toekennen van het basisbedrag van € 125 per bijstandsgerechtigde. Het ambtshalve toekennen draagt eraan bij het bereik van de Participatieregeling Volwassenen naar het landelijk gemiddelde te brengen.

De financiële impact van de wijzigingen van deze regelingen zijn berekend op basis van de huidige bij ons bekende gebruikersaantallen (April 2025). We verwachten een stijging in het aantal gebruikers van de diverse minimaregelingen vanwege de inzet van de VoorzieningenWijzer.

De individuele inkomens toeslag zal jaarlijks per 1 januari worden aangepast op basis van de consumentenprijsindex (CPI) van het afgelopen jaar. De eerste aanpassing volgt per 1 januari 2026 op basis van de CPI index van 2025.

Voor onze begroting betekent de keuze voor het aanpassen van de individuele inkomenstoelag en Participatieregeling Volwassenen een wijziging van € 33.750. De structurele wijziging zal meegenomen worden in de begroting 2026.

In 2027 en 2029 huren we onderzoeksbureau KWIZ opnieuw in om de effecten en resultaten van dit armoedebeleid te meten. De kosten voor deze evaluaties zijn nu nog niet bekend. Deze zullen na het ontvangen van de offertes in 2027 en 2029 worden meegenomen in de P&C-cyclus.

Het voorliggende voorstel heeft structurele/meerjarige financiële gevolgen. Gezien het huidige begrotingsperspectief kan het instemmen met het voorliggende voorstel ertoe leiden dat er bij het opstellen van de Begroting van 2026-2029 keuzes gemaakt moeten worden om andere dingen niet meer te doen.

b. Juridisch

Middels het vaststellen van het Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029 voldoet de gemeente Beesel aan de wettelijke taken op het gebied van armoedebestrijding.

c. Risico's

n.v.t.

8. Toegankelijkheid

Preventie, vroegsignalering, goede dienstverlening en inkomensondersteuning worden middels dit beleidsplan op een laagdrempelige en toegankelijke manier aangeboden, om het bereik onder de inwoners in armoede zo groot mogelijk te maken.

9. Duurzaamheid

De activiteiten en maatregelen in dit beleidsplan dragen bij om inwoners die kampen met armoede en schulden te ondersteunen en stimuleren naar een duurzame, financiële zelfredzaamheid, waardoor zij mee kunnen doen in de maatschappij.

Bijlagen

1. Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede Gemeente Beesel 2025-2029
2. Begroting Beleidsplan Armoede(bestrijding) Samen tegen armoede 2025
3. Formeel advies Adviescommissie Sociaal Domein gemeente Beesel
4. Duidingsrapportage Dashboard minima Gemeente Beesel
5. Inkomenseffectrapportage Gemeente Beesel
6. Scenarioanalyse Gemeente Beesel
7. Raadsbesluit